UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CLX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96520

Visual Library

ſeruus plurium in fi. & l.hęredes §. ſed ſi nomen ff.
de teſta. Sed qñ teſtator loquutus fuit de Antonio-
Maria,illum appellauit ſuum filium arrogatum , &
Almerici filium naturalem ſimpliciter,ut in inſtitu
tione hęredis conſtat , ergo in legato prædicto ſub
illis uerbis reliquit Almerico,Iacobo,Syluestro, &
Ioanni Baptiſtę eius filijs , & quibuſcunq; alijs filijs
legitimis,& naturalib. eiuſdem Almerici , teſtator
vr̃ noluiſſe ipſum Antoniummariã cõprehendere ,
tum quia ipſe tunc erat ſolũ filius naturalis Alme-
rici,ut ſupra ſępius dictum eſt,tum quia qñ teſtator
illũ noĩauit, appellauit eum filiũ naturalẽ ſimplici-
ter Almerici,ut ſupra,non aũt illius legitimũ,& na
37 turalẽ.¶ Confirmãtur prędicta,† nã ſi in diſpoſitio-
ne teſtamenti fit mentio de filijs diſpoſitiuè , & de
p̃ſenti,& ſolũ naturales ſuperſunt, illi cenſent uoca
ti,ſi aũt ſuperſint ẽt legitimi,& naturales, tunc ſolũ
legitimi,& naturales , & non ſimpliciter naturales
uocati cenſent,ut uolunt Imol.Alex. & alij in l. ex
facto §.ſi quis rogatus ff.ad Treb.arg.l. fi.& ibi gl. C.
de iure deliber.& l.Lucius in fi.ff.de leg.2.ergo à for
tiori dicendũ eſt ſolũ legitimos,& naturales cõpre
hendi debere,& non naturales tm̃ , qñ in teſtõ eſſet
facta mentio diſpoſitiuè de filijs legitimis, & natu-
ralibus:Sed Antoniusmaria tpe teſtamenti,& mor
tis teſtatoris, ac ẽt d. Almerici fuit filius dumtaxat
naturalis Almerici,ut ſup. probatũ fuit , & ita teſta-
tor illum noĩando uocauit , ergo &c. ¶ Et q̃uis ex
prædictis videantur ſublata ea , quæ ſupra pro ↄ̃ria
parte cõſiderata fuerunt,tm̃ ſingulis quoq; eſt rñden
dum:& in primis non aduerſantur uerba vl̃ia gemi
nata iuncta ſubſtantiuo,ut ſup.dicebatur,quia rñde
38 tur,ꝙ † hmõi uerba reſtringuntur ad oĩa , q̃ cõpre-
henduntur ſub illo ſubſtantiuo , cui uerba illa vl̃ia
ſunt iuncta,ut ſi quis dicat , oĩs , & quicunq; homo
albus,non. n. generaliter quilibet homo cõprehen-
ditur,ſed ſolũ illi homines,qui ſunt albi,arg.c. cum
in illis de pręb.in 6.l.qui aũt in fi.ff.de conſtit. pecu.
gl.clem. 1.de præb.Bar.in l.q̃ſitum §.pen.ff.de fundo
inſtruct.l.nã ꝙ §.fi.ff.de pen.leg.& doct.cõiter in ca.
ſedes de reſcrip.Vnde ſi dictum fuiſſet in caſu nr̃o,
& quibuſcunq; filijs ſimpliciter,ꝓfectò oẽs filij , ac
ẽt Antoniusmaria cõprehenſi fuiſſent, ſed quia di-
ctum fuit,& quibuſcunq; filijs legitimis,& naturali
bus,& ex legitimo matrimonio natis , ſub his uer-
bis vniuerſalib.ſolum illi filij comprehenſi dñr , qui
erant legitimi,& naturales, non aũt ſimpliciter na-
turales : ſed Antoniusmaria erat tm̃ naturalis filius
39 Almerici,ut dictũ fuit,ergo &c. Præterea † qñ, ali-
quib.ſpecificatis,poſtea adiunguntur uerba uniuer
ſalia ẽt p̃gnantia,& geminata, ſub illis nõ ↄtinentur
ea,q̃ ſunt alterius generis,ſed eiuſdem,nã uerba illa
generalia intelliguntur de ſimilib. expreſſis ſpeciali
ter,c.ſedes de reſcript.gl.in clem. 1.de re iud. in cle.
ne Romani de electio.& in clem.1.de iud. & eſt bo-
nus tex.in clem.non põt de procurat.Bar.in l.ſed &
ſi quis §.q̃ſitum ff.ſi quis cautio.Anto.de Butr.in c.
quintauallis de iureiur.in 24.col.uerſ.hæc uera,ubi,
40 & Ang.in conſ.174.Et † eſt pulchrum d.dñorum de
Rota in deciſ.18.incip. itẽ ſi quis cõſtituat in nouis
& Roma.in l.damni §.is,qui ff.de dam.infec.inquit,
ꝙ ſi quis conſtituat procuratorẽ ad talem cãm,quã
habet,uel habiturus eſt cum Titio , & ad oẽs alias,
& quaſcunq; cauſas,dẽt intelligi ↄſtitutus ſolum ad
alias cauſas,quas habet , uel habiturus eſt cum ipſo
41 Titio:Et benè facit id,ꝙ † uoluit Rom.in conſi. 42.
& dicit Abb.in conſil.212. in qõne mouenda inter
Antoniũ in 2.uol.ꝙ liberatio facta de omni debito
rõne ſocietatis,& ex quacunq; rõne, uel cã , aut ti-
tulo,intelligitur ſolũ rõne ſocietatis, & facit d. Ol-
dradi in conſi.297.domina ſtella,& Domin. de San
cto Gemin.in c.cum in illis §.cum aũt in fi.de pręb.
in 6.Cald.in conſi.2.in tit. de arbit. & Alberi. ponit
bonũ exemplum in l.1.in 6.col.ibi nunc uenio ff.de
42 offi.procur.cæſa. ubi † clauſula promittens ratũ ha-
bere,quicquid per procuratorem geſtũ fuerit,intel
ligitur quoad ea , q̃ ſpecialiter in mandato fuerint
expreſſa,ad quod eſt bona gl.in l.ſi fugitiui C.de ſer
43 uis fugi.Card.in d.clem.non põt, & † dicit Cardin.
Zabar.in c.fi.de accuſ.& ibi Io.de Anan.in 9.col. ibi
quærit D.Florianus,ꝙ procurator cõſtitutus ad pe-
tendam hęreditatẽ Titij cũ hoc, ꝙ ipſe debeat me-
dietatem illius lucrari,qũocunq; ipſe illam hæredi-
tatem conſequeretur, non poterit eã medietatem
habere , niſi procuratorio noĩe fuerit hęreditatem
conſequutus,quia p̃cedentia reſtringunt genus: Et
44 † prædicta ẽt procedunt, qñ expreſſis aliquibus no-
minatim,ſequatur clauſula generalis per uerba vni
uerſalia ẽt geminata,q̃ ſolum in uno uerificari poſ-
ſent,quod eſſet diuerſæ ſpeciei, qualitatis, & rõnis,
nã tunc ſub illis uerbis gñalib.illud non cõprehen-
deretur , in quo ſolũ uerificari poterant ↄ̃ mentem
diſponentis , cuius intentio vr̃ fuiſſe prouidere de
ſimili expreſſo,arg.d.ca.ſedes cum alijs ſup. allega-
tis,ut uoluit Fel.in c.in noſtra de reſcrip. in 32. cor-
rolario uerſi.ſed non credo cũ p̃cedenti,q̃uis D.Ma
rian.in repet.c.poſtulaſti in 37.col.verſi. quæ ẽt limi
tatio eo.tit.de reſcript.ↄ̃rium ſenſerit,loquendo per
uerbũ fortè,& ſic illud non firmat,quia ei vr̃ aduer
ſari tex.in d.l.nã quod liquidè §.fi.ff.de penu.lega.&
l.fin.in fi.uer.ff.de triti.uin.oleoq; lega.ubi expreſſio
præcedens noĩatim facta reſtringit ſequentem ge-
neralitatem , ut ſolũ comprehendat res ſimiles , &
eiuſdem qualitatis:& ita vr̃ eſſe de mente diſponen
tis ſm̃ Fely.ibi. Et in terminis noſtris ſuadetur,quia
teſtator excluſo,& non cõprehenſo expreſsè d.An
toniomaria facit mentionẽ per uerba illa generalia
de alijs filijs legitimis,& naturalib.natis ex legitimo
matrimonio Almerici ultra Iacobum,Syluestrum,
& Ioannem Baptiſtã noĩatim expreſſos,ut ibi reſti-
tuatur ipſi Antoniomariæ,& ipſo tunc non exiſten
te Iacobo,Syluestro, & Ioanni Baptiſtæ filijs legiti-
mis,& naturalib.natis ex legitimo matrimonio,er-
go de mente teſtatoris clarè conſtat , ꝙ ſub dictis
uerbis gñalibus noluit comprehẽdere Antonium-
mariã,in quo uerba illa ſolum verificari videbant,
nam ijſdem uerbis teſtator poſtea infra vtitur , quę
ſolũ in ipſo Antoniomaria verificari poterant, cũ
uerba illa generalia loquerentur de alijs filijs Alme
rici legitimis, & naturalibus , & vltra noĩatos noĩe
ꝓprio nulli alij filij Almerici nati erant, niſi Anto-
niusmaria,in quo ſolo ea uerba verificari poterant,
alioquin fuiſſent ſuperflũa,& tñ ab illis uerbis gene
ralibus Antoniusmaria fuit expreſsè excluſus, ut
ſupra.Ex quo infertur,ꝙ ſi nullus alius tpe teſtamẽ
ti fuerit Almerici filius natus ; uerba illa generalia
ultra nominatos reſpectu aliorum filiorum natorũ
ſuperfluo,& fruſtratoriè ſtare poſſe dicuntur,ſicut
ex alijs ſimilibus uerbis, de quibus ſupra , oſtendi-
tur.Et ex his iudicio meo remanent ſoluta omnia,
quę in contrarium adducebantur. Laus Deo.

S V M M A R I V M.

1 *Dos promiſſa,uel ſoluta quando cenſeatur promiſſa, uel ſoluta animo compenſandi cum legato dotis,& nu. 15.*
Et ut cõpenſatio facta cenſeatur,quid requiritur nu.10.et 11.
2 *Poſitio,ſeu probatio generalis ſemper contra probantem , ſeu ponentem interpretatur.*
3 *Reſponſiones ſimpliciter factæ ſemper in dubio debent intelligi ſecundum formam,& tenorem interrogationum .*
4 *Filius non tenet̃ ſcire,imò præſumit̃ ignorare de teſtõ paterno.*

5 *Scientia*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

5 *Scientia eſt quid facti, & ſcientia vnius non eſt ſcientia alterius, nec una alteram arguit.*

6 *Teſtamenti in genere notitiam habens non præſumitur habere notitiam de omnibus in eo ſpecialiter diſpoſitis, niſi probetur.*

7 *Filius ſciens patrem feciſſe teſtamentum non præſumitur ſcire omnia in illo contenta, niſi probetur.*

8 *Compenſatio ſolum pro quantitate promiſſa, uel data dr̃ facta.*

9 *Obligatio extinguitur per ſucceſſionē debitoris creditori factā.*

11 *Filius ex eo, quòd hæreditatem patris adiuerit, illiq; ſe immiſcuerit, non præſumitur ex teſtamento à patre facto adiuiſſe, nec ſciuiſſe legata, & alia in teſtamento contenta, niſi de illius ſcientia conſtet.*

Idem in alijs tanquam proximioribus ab inteſtato ſucceſſuris, Et ſecus in extraneis ab inteſtato non ſucceſſuris nu. 14.

13 *Præſumptio præſumptionis, hoc eſt quòd una ex alia oriatur, maximè ad præiudicium alterius non datur.*

EPITOME.

CVM dote legata in teſtō in non cōpenſari dotem dotā, uel promiſſam ab hęrede, qui tp̃e dotis datę, uel promiſſæ ſcientiam de legato dotis non habuit, licet teſtm̃ in genere factū eſſe ſciuiſſet, Et filium, ſeu alium tanq̃ proximiorem ab inteſtato ſucceſſurum, ēt ſi animo, & facto ſe hęredē oſtenderit, & hęreditati ſe immiſcuerit, ac ēt ſciuerit teſtamentum in genere eſſe factum, tamen non pręſumi habuiſſe notitiam, & ſcientiam legatorum, & aliorum in teſtō contentorum, hic demonſtratur.

CONSILIVM CLX.

IN cā D. Deianiræ ꝯ hęredes Philippi de Libris difficultas oritur ex quadam rn̄ſione per D. Deianiram facta interrogationibus, ſeu poſitionib. à parte aduerſa factis, ex qua inferri, & colligi vr̃, ꝙ ipſe olim Philippus ſciuerit ſe eſſe hæredē patris ſui ex teſtō, & ſe hæreditati ſibi ex teſtō delatæ immiſcuiſſe, eamq; adiuiſſet, ueluti ipſa D. Deianira fateri, & credere vr̃. Ex quibus ſequitur

1 ꝙ † cū Philippus ſciuerit de teſtō, & ꝯñr de legatis oībus in eo factis, dr̃ ēt ſciuiſſe de legato dotium facto d. D. Deianiræ: Et ideò illi poſtea dotem ꝓmittendo, & ſoluendo cenſef ſoluiſſe, & promiſiſſe, aīo compenſandi pro rata promiſſa, & ſoluta per ea, q̄ uolunt doct. cōiter poſt Bar. in uarijs locis, & maximè in l. hmōi §. cum pater ff. de leg. 1. & in l. cum pater ff. de iur. dot. cum ſim. alleg. per Corn. in cōſ. 175. uol. 4. Et cū tota uis conſiſtat in dicta rn̄ſione D. Deianirę, utrū ex ea probef, & inferaf, ꝙ Philippus tp̃e, quo dotem promiſit, & ſoluit, ſciuerit de teſtō paterno, & ſic de legato D. Deianiræ facto, licet plura ab alijs clariſſimis aduocatis ipſius D. Deianiræ pro reſponſione dicta fuerint, tn̄ ego quoq; aliqua breuiter ſubiungā, & primo, ꝙ poſito, ſed non conceſſo, ꝙ ex rn̄ſione ꝓdicta dici poſſet, Philippū ſciuiſſe ſimpliciter, non tn̄ ex ea infertur, ꝙ ſciuerit eo tp̃e, quo dotes promiſit, & ſoluit, ſeu ante, & ſic pōt eſſe, ꝙ ſciuerit poſtea, & ꝯñr ſolutio, & promiſſio dotis

2 non dicatur facta aīo compenſandi, quia † generalis poſitio, & probatio ſemper ꝯ probantem, ſeu ponentem interpretatur, arg. c. in pręſentia de probat. cum ibi not. & hr̃ in l. 1. C. de confeſſis, & in c. fin. eo. tit. l. non hoc, & ibi Moder. C. unde cogn. l. ſi quis intentione ambigua ff. de iud. Alex. in conſ. 84. in pen. col. uol. 3. & not. per gl. & alios in c. 1. de confeſſ. in 6. ubi ponens ad hoc, ut ꝯcludat, debet ſe ad certum tp̄s, & locum reſtringere, ſed aduerſarij ponentes in caſu noſtro generaliter, & indeterminatè poſuerūt non ſe reſtringendo ad certum tp̄s, ergo ꝯ ipſos interpretatio fieri debet. ¶ Pręterea diligenter conſiderando illa, quę aduerſarij ponunt in ſuis poſitionibus, quib. D. Deianira reſpondit ſe credere, non uideo, ꝙ ipſa confeſſa fuerit, Philippū habuiſſe ſcientiam de teſtō paterno, & de legatis in eo contentis, qm̄ de ſcientia Philippi in interrogationibus, & poſitionib. factis nihil ponif, ſed ſolū de ſciētia D. Deianiræ, ponunt. n. inter alia, ꝙ Do. Deianira ſcit, uel ſaltem credit, ꝙ Frāciſcus fuit pater Philippi, & D. Deianiræ, itē, ꝙ mortuus eſt, item condito per eum teſtō, in quo Philippum eius filiū hæredē inſtituit, item ꝙ ipſa ſcit, uel ſaltem credit, hæc em̄ uerba ad ſingulas poſitiones referunf) ꝙ prędictus Philippus dictæ hæreditati ſibi ex teſtō delatæ ſe immiſcuit, eamq; adiuit, quib. omnib. D. Deianira rn̄dit ſe ſciuiſſe, & credidiſſe, & ſic ſe ſciuiſſe, & credidiſſe, qđ Philippus ſe immiſcuit illi hæreditati, quæ ſibi erat ex teſtō delata, & eam adiuit, non tn̄ dr̃, ꝙ ipſa crediderit, ꝙ Philippus adiuerit hæreditatem, & illi ſe immiſcuerit, q̃ ipſe ſciuit ſibi ex teſtō fuiſſe delatā, hoc enim non dixit D. Deianira, q̄ ſolum interrogatur de ſcientia ſua, an poſita ſciuerit, nō aūt de ſciētia Philippi, vcȝ an ipſa ſciuerit, ꝙ Philippus, qui ſe hæreditati paternæ immiſcuit, ſcientiam habuerit de teſtō paterno, & hęreditati paternę ſe immiſcuerit tanq̃ ſibi ex teſtō delatæ, nā de ſcientia Philippi nihil fuit interrogata, ſed ſolū de ſua, & ideò rn̄dendo ſolū dr̃ credidiſſe de ſcientia ſua, & nō de ſcien-

3 tia Philippi, de qua non fuit interrogata, quia † rn̄ſiones ſimpliciter factæ ſemper debent intelligi iuxta & ſm̄ formā, ac tenorem interrogationum, ut in l. ſi defenſor §. qui interrogatus ff. de interr. act. l. Titia §. idem rn̄dit ff. de verb. obli. & §. præterea inſti. de inuti. ſtipul. hęc. n. ſtant ſimul, ꝙ Philippus adiuerit hęreditatem paternā, & illi ſe immiſcuerit abſq; eo, ꝙ ſciuerit illā ſibi fuiſſe delatā ex teſtō, cum, ex quo erat filius, potuerit illam ab inteſtato adire, & ſe ei ab inteſtato immiſcere, & ꝙ D. Deianira ſciuerit Philippum adiuiſſe, & ſe hęreditati paternæ immiſcuiſſe, q̃ ipſa ſciebat delatam fuiſſe d. Philippo ex teſtō, ꝓꝑea quia ipſa fortè ſcientiā de teſtō paterno habebat, quod quidē Philippus filius fortè igno

4 rabat, quia † filius non tenef ſcire, imò præſumitur ignorare teſtm̄ paternum, ad tradita per Bart. & oēs in l. qui Romæ §. duo fratres ff. de uerb. obli. Et hæc eſt ueritas, & uera intelligentia dictarum poſitionū factarum, ex quib. clariſſimè colligif, ꝙ ex dicta rn̄ſione D. Deianirę neceſſario nō inferf, ꝙ Philippus ſciuerit fuiſſe ſibi delatā hæreditatem ex teſtō, & ſe illi tanq̃ ſibi ex teſtō patris delatæ immiſcuiſſe, q̃uis D. Deianira hæc oīa ſciuerit, cuius ſcientia non ar-

5 guit neceſſario ſcientiā Philippi, quia † cū ſcientia ſit quid facti, ut in l. bonæ fidei §. in ꝯrium ff. de acq. rerū dom. alia eſt ſcientia vnius, & alia eſt ſcientia alterius, ſicut aliud eſt factū unius hoīs, & aliud factum alterius, ut in l. inter artifices ff. de ſol. in prin.

6 Præterea † dato, ſed nō conceſſo, ꝙ Do. Deianira fuerit confeſſa in genere, & ſimpliciter Philippum ſciuiſſe patrē ſuum feciſſe teſtm̄, & ſe hęreditati paternę ex teſtō immiſcuiſſe, & ꝯñr Philippum ſciuiſſe in genere teſtm̄ patris, & de illo in genere notitiā habuiſſe, propter hoc tamen non infertur, ipſum habuiſſe notitiam de oībus ſpecialiter in illo factis, diſpoſitis, & relictis, niſi probaretur, ꝙ Philippus illud teſtm̄ viderit, & legerit, ſtant enim ſimul, ꝙ habeam notitiam in genere de teſtō alicuius, quia ſciuerim illum feciſſe teſtamentum, & tn̄ non habeā notitiam de omnibus ſingulariter, & ſpecialiter in dicto teſtō cōtentis, ut probatur in l. de his cum ibi not. per glo. & docto. ff. de tranſactio. & ex ijs, quæ habentur per Bartolum, & Alexandrum in d. l. qui Romæ §. duo fratres, ubi hoc colligitur, ac etiam

7 quia † filius licet ſciat patrem feciſſe teſtm̃, non tñ
prę́ſumitur ſcire omnia in illo contenta, niſi probe
tur ipſum ſciuiſſe, vcꝫ uidiſſe, & legiſſe teſtm̃, ut per
Bart. & alios in d. §. duo fratres. ¶ Conſiderandũ eſt
ẽt, ꝙ dato ſine p̃iudicio ueritatis, ꝙ promiſſio, & ſo
lutio dotis diceretur facta animo compenſandi, tñ
8 † nõ põt dici facta compenſatio, niſi ꝓ quantitate
promiſſa, aut data ab ipſo Philippo, arg. l. ſi conſtat
ibi quoad cõcurrentes quantitates C. de compenſ.
Sed pro parte, ſeu noĩe Philippi fuit facta ſolutio de
liberis tricentis, & nõ vltra ergo quoad hanc quan
titatẽ ſolũ cõpenſatio facta dicẽ, & ꝑꝑea exequu-
tio ꝯ hæredes d. Philippi ſaltẽ pro libris centum cõ
mitti debuit, ex quo legatũ factũ D. Deianiræ erat
de libris quadringentis. ¶ Nec obſtat, ꝙ dicatur D.
Deianiræ ſolutum, & ſatisfactũ nedũ de libris qua-
dringentis, ſed ẽt de ſexcentis ꝓmiſſis, qm̃ tricentę
libræ ꝓ parte, ſeu noĩe Philippi fuerunt ei ſolutę, &
aliæ tricentæ fuerunt ſolutæ, & ſatisfactæ ipſo iure
per ſucceſsionẽ vl̃em ipſius D. Deianiræ; q̃ ut hęres
pro parte ſucceſsit in hęreditate, & bonis D. Eliſa-
beth, q̃ dictas libras tricentas promiſerat poſt eius
mortẽ ſoluere ꝓ d. Philippo de quibuſdã bonis ex-
tra dotalibus, ſi extarent, ſinaũt, illas d. Philippus ſol
9 uere ꝓmiſit, nã † per ſucceſsionẽ creditoris ipſi de
bitori extinguiẽ obligatio, perinde ac ſi fuiſſet ſolu
tũ, ut in l. ſtichũ §. aditio, & l. pen. in. fi. ff. de ſol. cum
ſimil. ergo per ſucceſsionem, factã dr̃ ſublata obli-
gatio, q̃ erat inter D. Eliſabeth, & D. Deianirã, & ſic
ipſi D. Deianiræ dr̃ de alijs tricentis libris ſolutũ, &
ſatisfactũ, ex quib. ſequitur, ꝙ ipſa non potuit agere
ẽt ad dictas libras cẽtum tanquã reſiduũ librarum
quadringẽtarum, Quia rñdetur, ꝙ D. Eliſabeth ſuo
principali nomine ſe obligauerat ad dictas libras
tricentas, & ꝯñr ſi per ſucceſsionem cenſeẽ facta ſo-
lutio, & ſatisfactio, dr̃ facta de libris tricentis à d. D.
Eliſabeth promiſsis, & non de libris quadringentis,
ſeu illarum parte in teſtõ Franciſci relictis, & lega-
tis; & ꝯñr adhuc hęredes Philippi reſtant debitores
de libris centũ ꝓ legato facto D. Deianiræ in teſtõ
patris, p̃ſuppoſito nos eſſe in caſu, in quo cõpenſa-
tio facta dicaẽ: Sed qm̃ exiſtimo nullã fuiſſe factam
cõpenſationẽ, ideò concludo dictos hęredes Phi-
lippi teneri, & obligatos eſſe ad integras libras qua
dringentas d. Do. Deianiræ in teſtõ patris relictas.

ADDITIO.

IVDICIO meo, ac cuiuſlibet ſanè intelligen
tis, D. iudex non percepit mentem meã, nec fundm̃
factum ad fauorẽ D. Deianiræ ſuper rñſionibus ab
ea factis: nã clari iuris eſt, & dñs iudex non inficiaẽ,
10 † ꝙ adhoc, ut in caſu noſtro cenſeatur inducta cõ-
penſatio, neceſſe fuit, ꝙ tp̃e datæ, ſeu promiſſæ do-
tis Philippus ſciuerit teſtm̃ fuiſſe factum à patre, &
legatum fuiſſe factum D. Deianirę in teſtõ paterno,
& non aliter, ut uolunt doct. cõiter in l. hm̃õi §. qui
ſeruum, & in §. cum pater ff. de leg. 1. in l. cum pater
§. pater filię ff. de leg. 2. & in l. ſi cũ dotẽ §. ſi pater ff.
ſol. matr. cum ſimilibus; Sed nunquã uerum erit di-
cere, ꝙ Philippus ſciuerit tunc legatum fuiſſe factũ
D. Deianirę ex eo, ꝙ ipſa ſciuerit Philippũ fuiſſe fi-
lium Franciſci, item ex eo, ꝙ ipſa ſciuerit patrem
ſuum feciſſe teſtm̃, & hęreditatem patris fuiſſe Phi-
lippo ex teſtõ patris delatã, & Philippũ adiuiſſe hę-
reditatem patris, nã hęc oĩa arguunt circa præmiſ-
ſa, & poſita ſcientiã ſolius D. Deianiræ, & non ſciẽ-
tiã Philippi, & alia ex ſcientia unius, alia & diuerſa
eſt ſcientia alterius, ut in alijs allegationibus dixi:
Non infertur ergo, ꝙ ex rñſionibus D. Deianirę ꝓ-
betur, Philippum ſciuiſſe hęreditatẽ ſibi fuiſſe ex te
ſtõ patris delatã, & illã adiuiſſe tanquã ſibi ex teſtõ
delatam. Pręterea, ut dixi, neceſſe fuit probare, ꝙ
Philippus ſciuerit tp̃e dotis datæ, & ꝓmiſſæ: Vnde
poſito, ſed non ꝯceſſo, ꝙ ex rñſionibus D. Deianiræ
dicatur probari Philippum ſciuiſſe hæreditatem ſi-
bi ex teſtõ patris fuiſſe delatã, ꝑꝑ hoc tñ non proba
tur neceſſario, ꝙ ſciuerit tp̃e, quo dotem dedit, ſeu
promiſit, per illa, quæ aliàs pleniſſimè ab alijs aduo
catis, & à me dicta fuerunt. Nec eſt verum, ſi nos lo
qui volumus eo mõ, quo loquendũ eſt in iudicãdo,
& conſulendo, & ẽm ꝙ optimi iudices debent ob-
ſeruare, vcꝫ attenta cõi opinione doctorum, q̃ iudi
11 ces in iudicãdo ſequi debent, † ꝙ ex eo dumtaxat,
ꝙ filius hæreditatem patris adiuerit, & illi ſe immi-
ſcuetit, tenendo, & poſſidendo bona, & aliter faciẽ
do, & gerendo ea, quæ citra nomen, & ius hæredis
fieri non poſſunt, ipſe filius præſumatur adiuiſſe hę
reditatem patris ex teſtõ facto à patre, & ſciuiſſe le-
gata, & oĩa in teſtõ paterno cõtentá, quinimò doc.
magis cõiter præſupponunt ꝯrium, niſi ſpecialiter,
& expreſsè, ſeu tacitè conſtet de ſcientia filij, ut ꝙ
ſoluerit legata facta à patre, & alia adimpleuerit, q̃
erant in teſtõ patris ſpecialiter diſpoſita, ut uolunt
Bar. Alex. & alij, quos ibi allegat Alex. in d. l. qui Ro
mæ §. duo fratres ff. de verb. obli. Et ideò Bar. & alij
ibi cõiter dicunt, ꝙ per diuiſionem factã inter fra-
tres non cenſetur remiſſum fideicommiſſum factũ
in teſtõ patris, niſi diceretur, uiſis, & lectis uerbis te-
ſtamenti, uel alia uerba fuerint in diuiſione expreſ-
ſa, ex quibus clarè conſtaret, fratres diuidentes ha-
buiſſe notitiã de fideicommiſſo facto à patre: Et q̃-
uis aliqui dixerint, ꝙ poſt aditam hæreditatẽ filius
præſumitur habuiſſe notitiã teſtamenti, tñ hæc opi
nio non eſt cõis, ueluti ipſe dñs iudex optimè pote
rit inuenire, ſi labor ei nõ erit doctores circa hunc
articulum loquentes inſpicere, & numerare. ¶ Præ
terea præſumptio potius debet ſumi in caſu noſtro
ꝙ Philippus ignorauerit legatum factum D. Deiani
ræ, q̃ ꝙ ſciuerit, ex quo ipſe ultra quantitatem legá
tam dedit, & promiſit D. Deianiræ, ſi enim ſciuiſſet
quantitatẽ ei legatam, non eſt uerìſimile, ꝙ uoluiſ-
ſet ſuum iactare dando, ſeu promittendo ultra ſum
mam debitam iuxta l. cum de indebito ff. de proba.
Rurſus poſito, ſed non conceſſo uerum eſſe, ꝙ Phi-
lippus adeundo hæreditatem patris præſumeretur
poſt apprehenſam bonorũ poſſeſſionem, & alia ſci-
uiſſe teſtm̃ patris, & alia in eo cõtenta, tñ ex hac ſciẽ
tia ſic præſumpta non debet oriri alia pręſumptio
alteri pręiudicialis, ꝙ uoluerit, ſeu pręſumatur uo-
luiſſe cum legato facto compenſare, tum quia hæc
ſecunda præſumptio eſſet alteri præiudicialis, tum
12 quia † doctores volentes, ꝙ hęres, qui ſcienter
dat, ſeu promittit dotem legatam, pręſumatur uo-
luiſſe cõpenſare, loquunẽ de eo, qui verè ſciuit, non
aũt de eo, qui præſumptiuè ſciuit, ut expreſsè uo-
lunt doctores in locis ſup. à me, & ab ipſo iudice al
legatis, tũ ẽt quia ad præiudicium legati, & ſeu filię,
cui factum fuit legatũ, duę p̃ſumptiones ſucceſſiuè
ad inuicem orirenẽ, vcꝫ una ex alia, nã ex aditione
hæreditatis orireẽ pręſumptio ſcientiæ teſtamenti,
ẽm ꝙ præſupponit dñs iudex, & ex hac p̃ſumptione
ſcientiæ reſultaret, ſeu oriretur alia pręſumptio, ꝙ
ſoluendo, ſeu promittendo præſumeretur uoluiſſe
13 compenſare, quod non eſt dicendum, quia † non
datur pręſumptio p̃ſumptionis, hoc eſt, ꝙ ex una p̃-
ſumptione alia oriatur, & reſultet, ne circa idẽ duo
ſpecialia concurrant ꝯ l. 1. cum ibi not. C. de dot. ꝓ-
miſ. ſicut ẽt nõ datur fictio fictionis, ut habetur per
Bartolum, & alios in l. ſi is, qui pro emptore ff. de
uſucap. ita non datur præſumptio præſumptionis,
ꝙ ex una pręſumptione reſultet, & ſequatur alia ad

præiudi-

præiudiciū alterius,ut probatur in d.l.cū dę̄ indebito,& hr̄ per doctores in c.is, qui fidē,cum c. tua nos de ſponſalib.Vlterius nō inſiſto ſup̱ ijs,q̄ dominus iudex dubitando deduxit,quoniā ſcio ipſum illa tetigiſſe tentandi gratia,nō autem quia ita pro conſtanti teneat.

ALIA ADDITIO.

IN cauſa D.Deianiræ,in qua ſæpius ſcriptū fuit pro reſolutione quorundam, quæ ꝯ D. Deianiram prima facie vn̄r facere,nōnulla breuiter replicabo,
14 & in primis ꝙ † filius,ſeu alius,q̱ ab inteſtato tanq̱̄ proximior ſuccedere poterat, adeundo hæreditatem,uel faciendo actus,qui fieri non poſſunt citra nomen,& ius hæredis,in dubio nō præſumitur habuiſſe ſcientiam legatorum , & fideicommiſſorū, ac aliorum in teſtō contentorum , & in hoc differunt ſui hæredes,ſeu alij tanq̱̄ proximiores ab inteſtato ſucceſſuri ab extraneis, & alijs, quib. hæreditas ab inteſtato delata non eſſet,ut uoluit Bar.in l.q̱ Romæ §.duo fratres ff.de verb.oblig.cū quo doct. magis cōiter pertranſeunt,q̱̄uis plures ꝯrium dixerint,ſed opinio Bar.quæ probatur in l.eius qui ad fi.ff.ſi cer.pet.in practica obſeruatur,ut dixit Paul. de Caſt.in d.l.eius qui,& atteſtatur,ac refert Alex. in d.§.duo fratres in col.36.uerſ.alia ratione referēdo opinionem Pauli de Caſt.in d.l.eius qui: & q̱̄uis in dubijs mihi propoſitis afferatur, & Alex.in d.§. duo fratres tenere ꝯ Bart.ꝙ non ſit dr̄ia inter hæredes extraneos,& ſuos , ſeu alios ab inteſtato ſucceſſuros,tn̄ dubito,ꝙ omnia uerba Alex. uiſa,& lecta non fuerint,nam Alex.ibi referendo aliorū opinionem illud quidem dicit,ſed poſtea concludendo tranſit cum Bar.& illius ſn̄īam ſequitur,& uerba illius melius ad propoſitū noſtrum facere non poſſent,q̱̄ faciant,dicit.n. ꝙ Paul.de Caſt. in alio ſuo conſ.90.incip.In Chriſti nomine, quia dubia ſupra formata &c.tranſit ſimpliciter cum opinione Bar. q̱̄(dicit Alex.)puto uerā,quia illud,quod in ꝯrium adducitur,ꝙ ante apertas tabulas teſtamenti quis poſſit hæreditatem adire,nō facit ad propoſitum, nec Bar.fundat ſe in apertura,ut ibi latius p̱ Alex. qui ſucceſſiuè dicit,ꝙ non obſtat id , qđ hr̄ in l.cū bonis ff.de acq.hæred.& in l.nā nec emancipatus. ff.de leg.1.quia rn̄deo (dicit Alex.) ꝙ ſi quæratur, an ad hoc,ut per immixtionem filius fiat cum effectu hæres,adeò ꝙ poſſit conueniri à creditoribus hæreditarijs,& quoad alios effectus,quos non operatur ſola exiſtentia ſuitatis, uerum eſt,ꝙ quoad tales effectus,& quoad hanc effectualem immixtionē requiritur illa eadē notitia teſtamenti in ſuo, q̄ requiritur in emancipato , uel in extraneo:aut nos ſolū quærimus,an eo ipſo,ꝙ filius in ptāte confitetur ſe ſimpliciter hæredem,uel ut hæres aliquid facit abſq; eo,ꝙ dicat ex teſtō, uel ab inteſtato , uel ubi non apparet,ꝙ dixerit ſe hæredem aliquo modo,& fecerit aliquem actum ad hæredem ſpectantem,præſumatur habere ſcientiam contentorum in teſtō,& ſic non poſſit poſtea allegare ſe ignoraſſe contenta in teſtō,& tunc dicendū eſt, ꝙ nō præſumitur ſcientia,& ita in hoc ultimo caſu procedit doctrina Bar. in d. §. duo fratres ſm Alex. qui hoc ibi benè cōfirmat,&nos ſumus in hoc ultimo caſu,ut de ſe patet.Ex quib.infertur in terminis noſtris,ꝙ q̱̄uis Philippus animo,& facto ſe hęredem oſtenderit,& ſe immiſcuerit, puta uendendo res hæreditarias,ſoluendo creditoribus,& exigendo à debitorib.hæreditarijs,& alios actus faciendo, qui ad hæredes ſpectant, ēt ante promiſſionem dotis ipſi D.Deianiræ factam,p̱p̱ hoc non ſequitur, ꝙ ipſe habuerit ſcientiam,& notitiam eorum , quæ in teſtō patris continebantur,& maximè legati facti d.D.Deianiræ;Ex quib. iudicio meo ceſſant plurima, quæ in ꝯrium adducebantur. ¶ Quoad illud aūt,an præſumatur promiſiſſe dotem animo donādi iuxta l.unicā §.accedit C. de rei uxo. actio. licet ex oppoſito plura ꝯ D. Deianirā allegentur , tn̄, ut arbitror,parum aduerſantur,nec ad rhombum fa-
15 cere vn̄r,† procedunt.n.quoad compenſationē faciendam,& præſumendam cum eo, ad qđ hæres, hoc eſt Philippus tenebatur non ex diſpoſitione teſtatoris,ſed ex diſpoſitione ſtatuti uolentis filias debere dotari,& ſic in caſu,quo aliquid filiæ ex cā neceſſaria debebatur,nam fateor in dubio præſumendum eſſe, ꝙ id qđ ſoluitur, uel promittitur à fratre hærede dr̄ datum,uel promiſſum animo cōpenſandi,qm̄ frater ſciuit,uel ſcire debuit ſe ex diſpoſitione ſtatuti neceſſario teneri ad dotandum ſororem,ſi.n.diceret ꝯrium,eſſet in ignorantia ſtatuti,& ſic iuris,quæ nō excuſat iurib. vulgarib. nos aūt non ſumus in hoc caſu,ſed in caſu,in quo Philippus iuſte potuit ignorare legatum dotis à patre ſuo factum ut ſupra.Præterea adducta in oppoſitū procedunt,qn̄ dos deberetur ab inteſtato, nos uerò,qn̄ debetur ex teſtō,& ex uolūtate patris expreſſa,& ideò ex diuerſis non debet inferri iurib.uulgarib.Hæc omnia ex tp̱e cogitaui , & illa falcem ad radicem imponere exiſtimo.In reliquis me ad ea, quę aliàs ſcripſi,remitto . Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *Illegitimus eſt natus ex uxore,& adultero,ēt uxore commorante cum marito:& quando hoc uerum ſit.nu.10.*
2 *Matriſq; & uxoris confeſſio in hoc probando multum prodeſt.*
3 *Charitas nulla paternam,ſeu maternam uincit.*
4 *Natus ex uxore,marito abſente,uel infirmo, nō p̄ſumit̄ filius mariti,ēt ſi in eius domo natus eſſet: Declaratur num.20.*
5 *Nominatio ſola,& tractatus ſolus quem eſſe filium alicuius non facit:Secus ſi alia concurrerent nu.21.*
6 *Nominationi,& tractatui filiationis ſtatur, quouſque contrarium probetur.*
7 *Natus in domo mariti ex uxore,quæ ſemper uixit, & ſtetit cū marito,filius legitimus,& naturalis cenſetur , & præſumitur etiam ſi tempore conceptionis uxorem adulterium commiſiſſe probaretur nu.9.*
Nec illi ꝯria matris,ac ēt utriuſq; parētis aſſeueratio obeſt,maximè ſi prius ab ijs ut filius noīatus,et tractatus eſſet n.11.
Et ad ſucceſſionē patris unà cū alijs tanq̱̄ legitimus actiuè,et paſſiuè admittit̄ nu.22.Idem in ſucceſſione matris num.26.
8 *Pater eſt,quem nuptiæ etiam de facto contractæ demōſtrant.*
10 *Natus ex adultero ēt uxore cum marito morante quando quis probari poſſit.*
11 *Parentum aſſeueratio contra filium natum in domo ex uxore cum uiro cohabitante,quem ipſi ut filium nominarunt,& tractarunt,filiationi non obſtat.*
12 *Quid ſi mater illum minorem poſt mortem mariti alteri tanq̱̄ filiū ſuū traderet,à quo ut filius noīatus , et tractatus eſſet.*
12 *In filiatione primus tractatus,priorq; noīatio ad fauorē filiationis tendens attenditur,& non poſterior,quamuis cum hoc parentum confeſſio,& aſſeueratio contraria etiam iudicialis concurreret.*
Item & poſterior contra priorem attenditur,quando ille filiationi faueret,hic uero aduerſaretur num 18.
14 *Maximè ſi in domo uiri ex uxore natus eſſet.*
15 *Natiuitas filij ex uxore,et in domo potentiorē inducit p̱ ipſo filio præſumptionē,quā nominatio , & tractatus contrarius*
16 *Et arguit filiationis proprietatem,nominatio uero,& tractatus quaſi poſſeſſionem.*
17 *Tractatus,& nominatio ſi in filiatione aduerſatiuè cōcurrāt, tractatus præualet.*
19 *Confeſſio matris negantis quem eſſe filium alicuius quando filio poſſit obeſſe.*